

REGULAMIN

ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ PTTK

I. Postanowienia ogólne

1. Odznaka Krajoznawcza, zwana dalej odznaką, ustanowiona została przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.
2. Celem odznaki jest popularyzacja walorów krajoznawczych Polski i zachęcenie do ich systematycznego poznawania.
3. PTTK sprawuje nadzór nad jej zdobywaniem za pośrednictwem Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego.
4. Odznaka posiada następujące rodzaje i stopnie:
Regionalna Odznaka Krajoznawcza (R.O.K.)
  - stopień brązowy
  - stopień srebrnyOdznaka Krajoznawcza Polski (O.K.P.)
  - stopień brązowy
  - stopień srebrny
  - stopień złoty
  - stopień złoty z szafirem
5. Odznakę zdobywa się w kolejności rodzajów i stopni. Warunkiem zdobycia odznaki w danym rodzaju i stopniu jest zwiedzenie odpowiedniej liczby obiektów krajoznawczych.
6. Obiekty zaliczone do zdobywania kolejnych stopni w danym rodzaju odznaki nie mogą być zaliczone do zdobywania stopni wyższych.

II. Warunki zdobywania odznaki

7. Odznakę można zdobywać po ukończeniu 10 roku życia.
8. Odznakę zdobywa się w czasie dowolnego rodzaju wycieczek, np. pieszych, kolarskich, motorowych.
9. Regionalną Odznakę Krajoznawczą (R.O.K.) zdobywa się zwiedzając obiekty krajoznawcze wybrane wg uznania zdobywającego (nie muszą to być obiekty wymienione w Kanonie Krajoznawczym Polski).

Warunki zdobywania Regionalnej Odznaki Krajoznawczej (R.O.K.)

Warunki	Stopień	
	Brązowy	Srebrny
Ogólna liczba zwiedzanych obiektów	20	40
w tym co najmniej:		
zabytków architektury	4	8
muzeów, izb regionalnych	1	3
miejsc pamięci narodowej	2	4
rezerwatów przyrody	1	2
parków zabytkowych	1	2
parków krajobrazowych	1	2
Czas zdobywania nie dłuższy	3 lata	5 lat

10. R.O.K. stopnia brązowego należy zdobyć:
  - a) w czasie nie dłuższym niż 3 lata, licząc od daty pierwszej wycieczki,
  - b) zwiedzając obiekty krajoznawcze w liczbie określonej w tabeli 1 położone w promieniu do 40 km od miejsca zamieszkania,

- c) posiadanie odznaki regionalnej w dowolnym stopniu (z okolic miejsca zamieszkania zdobywającego) ustanowionej przez terenowe jednostki PTTK uprawnia do otrzymania R.O.K. w stopniu brązowym.
11. R.O.K. stopnia srebrnego należy zdobyć:
- w czasie nie dłuższym niż 5 lat, licząc od daty pierwszej wycieczki na ten stopień odznaki,
  - zwiedzając obiekty krajoznawcze w liczbie określonej w tabeli 1 położone na obszarze województwa związanego z miejscem zamieszkania. W przypadku zamieszkiwania w miejscowości położonej przy granicy województw można zwiedzać obiekty krajoznawcze położone w województwie sąsiednim w odległości do 40 km od miejsca zamieszkania.
  - osoby niepełnosprawne nie mają ograniczeń czasowych w zdobywaniu obydwóch stopni R.O.K.

Warunki zdobywania Odznaki Krajoznawczej Polski (O.K.P.)

Warunki	Stopień		
	Brązowy	Srebrny	Złoty
Minimalna liczba zwiedzanych obiektów wymienionych w Kanonie Krajoznawczym Polski:			
Najciekawsze miasta	2	3	5
Parki narodowe	2	4	7
Zabytki (a)	20	30	60
Muzea (b)	10	20	40
Inne obiekty krajoznawcze (c)	10	20	40

12. Odznakę Krajoznawczą Polski (O.K.P.) zdobywa się zwiedzając obiekty w liczbie określonej w tabeli 2.
13. Zdobywający O.K.P. w stopniu brązowym zobowiązany jest zdobyć R.O.K. w stopniu srebrnym.
14. Obiekty, które należy zwiedzić w czasie wycieczek zaliczanych do O.K.P., podane są w Kanonie Krajoznawczym Polski.
15. Stopień złoty z szafirem uzyskuje się po zwiedzeniu wszystkich wymienionych w Kanonie Krajoznawczym Polski parków narodowych, muzeów, zabytków i innych obiektów krajoznawczych.
16. Nowo utworzone parki narodowe i obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa automatycznie wchodzi w skład obiektów tworzących Kanon Krajoznawczy Polski, a ich zwiedzenie jest obowiązkowe po 2 latach od ustanowienia lub wpisania na listę.
17. Przy zdobywaniu O.K.P. – wszystkich stopni – nie ma ograniczeń czasowych.

III. Weryfikacja

18. Formalną podstawą weryfikacji odznaki jest krajoznawcza kronika wycieczek prowadzona przez zdobywającego. Forma takiej kroniki wycieczek może być dowolna. Powinna być prowadzona w sposób chronologiczny i zawierać:
- daty odbycia wycieczek,
  - krótkie opisy krajoznawcze zwiedzanych obiektów,
  - potwierdzenia zwiedzenia obiektów.
- Dopuszcza się elektroniczną wersję kroniki z zapisem na płycie CDR lub DVDR.
19. Potwierdzeniem zwiedzenia danego obiektu może być pieczętka, bilet wstępu, fotografia, imienny podpis (organizatora wycieczki, przewodnika, przodownika itp. – obecnych podczas wycieczki).

20. Regionalną Odznakę Krajoznawczą przyznają uprawnione zespoły weryfikacyjne przy oddziałach PTTK. Ich wykaz znajduje się w załączniku do niniejszego regulaminu. R.O.K. przyznają także wyjątkowo członkowie Centralnego Zespołu Weryfikacyjnego przy Komisji Krajoznawczej ZG PTTK (w przypadku, gdy przy danym oddziale PTTK lub w pobliżu nie ma zespołu weryfikacyjnego).
21. Odznakę Krajoznawczą Polski przyznaje Komisja Krajoznawcza ZG PTTK (Centralny Zespół Weryfikacyjny).
22. Przed złożeniem kroniki wycieczek do wglądu w uprawnionej do przyznania danego stopnia odznaki jednostce PTTK, kronika ta winna być zweryfikowana przez instruktora krajoznawstwa:
- Regionu – dla R.O.K.,
  - Polski lub Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa – dla O.K.P.
- Instruktor Krajoznawstwa potwierdza rzetelność odbytych wycieczek oraz zgodność zwiedzanych obiektów z wymogami regulaminu odznaki.
23. Do wykupienia i noszenia R.O.K. i O.K.P. poszczególnych stopni uprawnia dyplomik – legitymacja.

IV. Przepisy końcowe

24. Regulamin został zatwierdzony przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK w dniu 18 grudnia 1992 r. (Uchwała nr 179/92) i wszedł w życie z dniem 26 lutego 1993 r. Regulamin poprawiono w 1999 r. Znowelizowana w 2004 r. wersja regulaminu obowiązuje od 1 września 2004 r.
25. Osoby, które rozpoczęły zdobywanie kolejnego stopnia i rodzaju danej odznaki, przed wprowadzeniem w życie niniejszego regulaminu mogą ukończyć go wg poprzedniej wersji regulaminu. Każdy następny wyższy stopień Odznaki zdobywa się już wg zaktualizowanego regulaminu.

TROCHĘ HISTORII

Projekt regulaminu nowej Odznaki Krajoznawczej przedstawiony został na XXII Centralnym Zlocie Krajoznawców CZAK 1992 w Sierakowie. Po konsultacjach z działaczami krajoznawczymi, członkami Komisji Krajoznawczej ZG PTTK i kierownikami Regionalnych Pracowni Krajoznawczych regulamin wraz z Kanonem Krajoznawczym Polski przygotowali: Włodzimierz Łęcki (Poznań), Jerzy Pawlik (Katowice), Barbara Twaróg (Kraków), Robert Respondowski (Gliwice) i Janusz Żmudziński (Warszawa).

Wydanie I opublikowano w Poznaniu 26 lutego 1993 r. z okazji XIII Walnego Zjazdu PTTK.

Wydanie II uzupełnione i poprawione przygotował Janusz Żmudziński w oparciu o uwagi członków Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, przedstawicieli oddziałowych zespołów weryfikacyjnych oraz osób zdobywających odznaki i uczestników Krajowej Narady Aktywu Krajoznawczego w 1977 r. w Gdańsku.

Wydanie III uaktualnione przygotował Robert Respondowski. W stosunku do poprzednich wydań wprowadzono kilka nowych obiektów oraz uwzględniono nowy podział administracyjny kraju na szesnaście województw – regionów.

Projekty odznak wykonał Włodzimierz Majdewia.
